

# TOVERI

Linnan suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paitsi maanantaina.

## TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

## TOVERI

(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

## SUBSCRIPTION RATES:

IN THE UNITED STATES AND CANADA: For 1 year \$3.75; For 6 Months, \$2.00; For 3 Months, \$1.25; For 1 Month 50c.

Ilmestysmaksu 40c palstatumalta. Kulueman-ilmotukset \$1.50 kerta ja muistoväryillä \$2.00 kerta. Kihlaus, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hajuainetieto- ja nimenmuutos-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset \$1.50 kerta, avioero-ilmotukset \$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset seuraavaan hintaluetteloon mukaan palstatumalta: 1 v. 20c, 1/2 v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c.

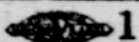
Satunnaisista ilmoituksista tulee rahaa seurata mukana. Englanninkielestä suomenneetaan vapaasti.

## TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:

1 vuosikerta \$3.75; 6 kuukautta \$2.00; 3 kuukautta \$1.25; 1 kuukausi 50c. SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE: 1 vuosikerta \$5.50; 6 kuukautta \$3.00.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa.

Telefoni: konttori 865, toim. 832.



Vappu on valmistunut ja aletaan sitä postittaa tänään. Kaikkien asiain ja yksityisten lähetettävä tilauksensa sisältä nyt viivyttämättä.

## Muuan asiantuntijan lausunto

Osoitukseksi siitä, mitkä voimat tälläkäläisten pankkiirien mielestä tulevat johtaviksi Venäjällä, olkoon julaitu allaoleva New Yorkin rahamaailman johtavien lehtien mielipide. Siellä ollaan selvillä siitä että suurporvaristo kyllä pitää puoliaan työväestöä ja kaikkia muita kansankerrokseja vastaan. Lausunto on erään pankkiirin ja kuuluu:

"Minä lainaan rahaa Venäjälle mieluummin kuin millekään toiselle Euroopan hallitukselle, vaikka niinkin, että siellä olisi autokraattinen hallitus. Tämä on kaikista suotavin ulkomaalaistoille.

"Löytyy neljä mahdollista hallitusjärjestelmää maailmassa, nimittäin autokraattinen hallitus, rajotettu monarkia, tasavalta ja viimeksi sosialistinen hallitus. Tämä skaala on asteittain etenevän kansan tahdon kuva.

"Sota saattaa aiheuttaa sisäisen vallankumouksen muutamissa sotamaissa. Tätä mahdollisuutta eivät ihmiset voi auttaa näinä aikoina. Hallitusjärjestelmä, jota me pankkiirit eniten pelkäämme, on sosialistinen hallitusmuoto. Sosialistinen hallitus voisi olla kykenevin olemaan tunnustamatta kumoamansa hallituksen valkaisuomukset.

"Autokraattisen hallituksen poistamisesta Venäjällä on vielä pitkä matka sosialistiseen hallitukseen, minkä te kyllä tulette näkemään. Täydytään kulkea vielä kolmen kehitysjakson lävitse kunnes tullaan tälle (socialistisen hallituksen) asteelle. Jos tilaisuus antaa myöten, niin Venäjällä tulee olemaan rajoitettu monarkia, kuten Englannissa. missä järjestys ja omaisuuden omistusoikeus on voimassa.

## Kauppoja hierotaan edelleen

Tiedonantoon kertovat Gompersin olleen neuvottelussa työministeri Wilsonin kanssa tarkoituksella kaikki keinoin millä esittäisi kaikki mahdolliset häiriöt asetehtaisa, hallituksen laivaveistämöillä ja yleensä sotateollisuudessa jos sota syytty. Gompersin kerrotaan lupautuneen järjestönsä voimalla hankkimaan tarvittavan määrän ammattitaitoista työväestöä kaikkien sätumien varalle, jotta täkäläinen riistajäluku ei joudu samaan asemaan kuin englantilainen, jonka oli pakko luovuttaa murja riistosaaliistaan työläisille sota-ajan palkankorotuksena.

rominen riistäjien kanssa merkitsee, on kai jokaiselle hiukankin ajattelevalle työläiselle selvä. Se merkitsee sitä, että esim. lakon sattuessa olisi Gompersin hommissa hankkia rikkureita, s. o. avustaisi hallitusta rikkurien hankkimisessa. Tosin ei silloin olisi olemassa "rikkureita", vaan "patriotteja" ja niitä Gompers hankkittaisi. Koko suunnitelma tuntuu niin ilettävälle, että sellaista ei olisi sentään luullut edes Gompersinakaan sietävän, mutta kun kerran lakeijaksi alkaa, niin tekee sen täydellisesti.

Englannin riistäjien kokemuksista viisastuneena rientää täkäläinen riistajäluku poistamaan kaikki esteet tieltään, jotta so-

## Amerikalaisista kansanvaltaisuuksia

Niiden mielin jotka todella uskovat täällä joskus vallinneen ja edelleenkin vallitsevan jonkinlaisia kansanvaltaisuuksia, jonka alaisena jokaisella on jokaisesta yleisestä asiasta oikeus lausua ainakin mielipiteensä julkisesti rinnan vastakkaisen mielipiteen kanssa, pyydämme johdattaa erään uutisen, jossa kerrotaan miten muuan Floyd Ramp-niminen sosialisti oli eräässä kansankokouksessa Roseburgissa, Ore., ollut vähällä tulla pahoinpidellyksi tehtyään huomautuksen puhujana toimivalle papille, joka selitti sodan aiheuttavan siitä että Yhdysvaltat koettaa estää Saksan upottamasta niitä laivoja jotka kulettavat ruokavaroja Belgian hädänalaisille. Lehti joka uutisen kertoo, sanoo Rampin huudahtaneen: "Ja myöskin ampumavaroja", kun pappi puhui ruokavaroista.

Jos papilla oli oikeus valheellisesti selittää, että kysymyksessä oli niiden laivojen upottaminen, jotka kulettivat ruokavaroja belgialaisille hädänalaisille, niin kai Rampilla olisi luullut olevan oikeuden huomauttaa että kysymyksessä olivat ne laivat jotka kulettivat ampumavaroja liittolaisille. Mutta sitä ei sallittu.

Ja todellisuudessa ei kuitenkaan kukaan järkevästi ajattele voi uskoa, että saksalaisten submariinisotaa käytäisi amerikalaisia laivoja vastaan siksi että koettaisi estää ruokavarojen kulettaminen Belgiaan. Ei ollenkaan, vaan siksi että tahdotaan estää aseitten ja sotatarpeitten kulettaminen Englantiin. Siitä vain on kysymys ja siihen on nähtävästi toveri Ramp'kin tahdonut kiinnittää huomiot, mutta sellaista ei sallita silloin kun on kysymyksessä vaikka miljoonien työläisten uhraaminen "kansanvaltaisuuksien" hyväksi. Todellakin, kun kansanvaltaisuuksia tällä tavalla tutkitaan, saa siitä sellaisen käsityksen, että sen puolesta ei kannata taistella, sillä eihän sellaisella kansanvaltaisuuksella ole mitään arvoa työläisille.

Mutta sittekin se on juuri sitä kansanvaltaisuuksia, jollainen

dan varalta olisi kaikki valmiina. Ja tässä esteitten pois raivaamisessa se ei voisi saada itselleen parempaa asetta kuin herra Gompersin ylimystöhallitus on. Miten tulee täkäläinen järjestynyt työväestö vastaamaan tähän kauppaan, nähdään kai silloin kun tehdään ensimmäinen yritys suunnitelman toteuttamiseksi. Usea työläinen saattaa naurattaa koko Gompersin suunnitelmaa, huomauttaen ollenkaan, että niin kauan kuin Gompersin hallituksen kontrolloeraa melkein koko järjestön, ja luovuttaa työväestön nimissä oikeuden toimintansa jälkeen poliittisten kauppojen harjakaisiksi, on työväestö voimaton. Gompersin valtaa ei enää murreta ilman sitkeää taistelua, eikä ole odotettavissa, että riistajäluku sallii taistelua muulla seurauksella kuin buttelaisella, jos se sallii mitään ollenkaan sotatilanteen vallitessa, koska kaikenlainen taistelu saattaa aiheuttaa töiden väliaikaisen seisahduksen ja sitä ei tulla sallimaan, sillä juuri sitä vastaan on varustuksia tehtykin.

Rautatiekapitalistien oli pakko tehdä työläisille näennäisen myönnötyksen "isänmaallista syytä", kuten silloin ilmoitettiin, s. o. niiden ei sallittu silloin omien erikoistujensa takia saattaa vaaraan koko riistajäluku, eikä ai-noastaan täkäläisen riistajäluku-kan vaan Englannin myöskin, etuja, eikä siis ole odotettavissa että työläisetkään saavat vähimmäiskään määrässä häiritä riistäjien meiningeit.

Raskas on se taakka ja luja se ansa, johon täkäläinen järjestynyt työväestö on poliitikoit- jain ohjaamana johdettu vuosikausien kuluessa, pitämällä se erillään luokkatietoisesta toiminnasta.

## VENÄJÄ YLIMYSTÖ MENETÄNYT LAHJOITUSMAANSA.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

tisen keisari Nikolain serkku, on vangittu sen jalestä kun hänen suuriruhtinas Boris'ille lähettänyt kirje joutui hallituksen salapolitiin käsiin. Suuriruhtinatar kirjjeessään oli ilmaissut peittelemätömän toiveensa, että keisarihallitus tulisi palautettavaksi. Lähemmin kirjjeen sisältöä ei ole ilmoitettu. Köpenhaminassa oleva Venäjän lähettiläs, parooni Buxheyden on saanut eron virastaan.

## BERN, SVEITSI, 30 p. maalisk.

Venäjän lähettiläs Ribikoff on saanut Pietarista väliaikaisen Venäjän hallitukselta ilmoituksen, että hänelle on annettu ero virastaan Venäjän lähettiläänä Sveitsissä. Toistaiseksi Venäjän lähetystöä Sveitsissä hoitaa vaan lähetystön kirjuri, joka tulee käsittelemään jatkuvia asioita.

## PUOLALAISILLE LUOVATAAN VAPAAKUN ENNIN UHRAAVAT HENKENSÄ SODASSA.

Lontoo, 30 p. maalisk.—Reuterin toimisto on Pietarista saanut tiedon, joka kertoo, että Venäjän nykyinen hallitus on allekirjottanut puolalaisille osoitettun julistuksen, jossa samalla kun luovataan puolalaisille vapaus järjestää itsehallintonsa, vaaditaan puolalaisia taisteluun yhdessä venäläisten kanssa saksalaisia vastaan. Julistuksessa ensiksi kerrotaan keskilaitojen "häpeällisestä yrityksestä vetää puolalaiset puolelleen sotaan näännäisten poliittisten myönnösten varjoissa", ja sen jälkeen sanotaan m. m.:

"He halusivat ostaa tällä hinnalla kansan veren, sellaisen kansan, joka ei ole koskaan ennen taistellut despotismin puolustamiseksi. Puolan armeija ei nykyään mene vapauden siron puolesta taistelemaan eroittaakseen kansaansa veljeskansasta synynnäisen vihollisen johdolla.

## Yleisiä uutisia

### SOTAVASTAISIA SUUNNITELMIA.

Samalla asetettakoon äänestettäväksi Yhdysvaltain sosialistipuolueen jäsenten kesken seuraava ohjelmakäytäjä puolueohjelmaa varten: Me vaadimme kaikkien nykyisen sodankäynnissä tehtyjen velkojen peruuttamista ja samoin kaikkien maksamatta olevien sovelkojen hyljäämistä, jotka ensiseltä ajalta ovat perintönä.

Perustelut: 1—Korkojen maksaminen nykyisistä sotateoista yksittäisen veisi elämän tuotantoa ylläpitävältä työväenluokalta.

yhdistäen työläiset poliittisesti ja taloudellisesti. 4—Toimenpide iskisi kapitalismia suoraan sydämeen. Kapitalismin pakkolouvuus sen matkain-saattamia sotia varten asettaisi kapitaaliln samalle asteelle kuin työväenluokka sodassa on ihmisen- hengen uhraamiseen nähden, juotuen kapitaaliln siten maksamaan sotakustannukset.

5—Kahdenoista miljoonan sosialististen äänestäjän ja satojen miljoonien sosialistien seuraajien yhteinen toiminta kapitalismin rikoksellisuutta vastaan pyysväisesti ja vaikuttavasti ylläpitäisi kansainvälistä propagandatyötä valmisteen alustan yhteistoi- mintaan kautta maailman sotia vastaan tulevaisuudessa.

6—Korko, samoin kuin voitto ja vuokra on kapitalismin elin- ehto. Hyväksyen päätösedhduksen iskemme kiilan kapitalismin oikeaan paikkaan katkaisten siltä vakasuonen ja valmistamme työväestöä poistamaan muunkin- laisen liikevoiton ja koron jota on kiskottu työläisten vahin- goksi.

Sellaisen toimenpiteen kautta Yhdysvaltain sosialistipuolue vä- eäisi selvän luokkarajon mukai- sen rajan saattaa taloudellisella ja poliittisella alalla kaikkii työ- väenharastukset keskittymään yhteen yhteisä vihollista, kapita- talin despotismia, militarismia ja harvinaisuuksia vastaan.

Sallittakoon tämän vetoumuk- sen kuuluu ja tulla sydämen asi- aksi kaikille sorretujen proleta- riin joukkoon kuuluville työlä- isille mailmassa.

## SEATTLEN VIRKAILIJAT VAPAUTETTU.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

jekset ovat kuuluisimpia juoma- lakien kiertäjiä ja rikkojia, mitä täällä tai muuallakaan tunne- taan. Palkkioksi tästä oli por- mestari, joka aikaisemmin sä- retti Billingsley-veljesten myy- mäläitä ja raahasi heidät vanki- laan tuon tuostakin, palauttanut kaikki todistuskirjat ja luvannut mahdollisimman täydellisen vapau- den Billingsley veljeksille, todistivat Billingsley itse.

Poliisipäällikkö Beckinghamia syytettiin \$1,200 lahjan ottami- sesta Fred Billingsleyta, suojel- lakeen salaista väkijoukkoiliet- tä. Etsiviä syytettiin rahan otta- misesta Billingsley veljeksiltä, salliakseen väkijoukotmyyriä tuotavan kaupunkin laivaranas- ta.

## SEATTLEN VIRKAILIJAT VAPAUTETTU.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

Yhdeksäkymmentä todistajaa kuulusteltiin tässä jutussa, niiden mukana kaikkia vastaajia. Jutun alkaessa oli seitsemän aikaa- jaa, mutta tuomari Neterer aikaa- semmin vapautti entisen sheriffi, Robert T. Hodgen, sellaiten, että Hodgea vastaan esitetyt todis- tukset eivät osota syytetyn rik- koneen luitovaltion, vaan Wash- ingtonin valtion lakeja, joten liit- to-oikeus ei voi häntä utkia eikä tuomita niiden johdosta.

Valmiehistön annettua vapa- uttavan lausuntansa oli pormes- tari Gill melkoisen ajan ikään- kuin tyrmistyneenä. Sitten le- vis hänen kasvoilleen hillitö- män riemu ilma. Hänen laki- miehensä "kohtivat tunnelmaa- itkenällä liikutuksesta." Ehkä- pä vapautus tuntuikin melkein odottamattomalla onnella!

Kuvaavaa muuten on, miten samalla tasolla olevien todistajien arvo eri jutussa on aivan erilai- nen. Hallituksen kanne näitä virkailijoita vastaan ei johtanut tarkoitettuun tulokseen pääasi- lisesti sen vuoksi, että Billings- ley, jota esiintyivät syyttäjä- puolien todistajia, olivat ennen rikkonet lakeja, saaden sakkoja ja vankuustuomioita rikkomus- tensa johdosta. Heidän kerto- muksensa virkailijain lahjomis- ta olivat hämmästyttävän joh- donmukaiset ja yksityiskohtaiset, mutta niille ei saatu riittävästi vahvistusta sellaisilta todistaji- ta, joiden maine olisi ollut nujit- teeton. Vertailun vuoksi soipi muistaa kuinka San Franciscossa työläiset Warren K. Billings ja Thomas J. Mooney tuomittiin murhasta mitä kehoimpien to- distajien verrattain ristiriitaisista kertomusten, vieläpä otaksumien- kin, perusteella.

## SAKS. KAAPPARI ETELÄIS-ATLANNILLA.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

mukaan laiva upotettiin Maltn saarelta noin 50 mailia Välime- rällä, maalisk. 23 p. Ilma oli kaunis ja meri tyyni. Eptafolos oli matkalla Maltasta Gibraltarin puolelle. Laiva oli asetettu yhdellä tykillä; torpedoitettiin va- roittamatta klo 12:30 päivällä; torpedonvako havaittiin, mutta submariini ei ollut näkyvässä. Laiva pysähtyi. Miehet lasketi- uivat veneisiin, jotka jälestä submariini sukelsi ylös ja ilmai- sivat minkä maan laivastoon kuuluu, otti pelastusveneen, van- giksi Eptafolosin kapteenin, pä- rämiehen, tykkimiehistä toisen ja neljä konekääntäjiä. Antoi tarpeeksi ruokaa ja juomaa pel- lastusveneeniin ja ohjasi suun- nan Maltn saarelle."

## ENGLANTI LAAJENTAA KIELLETTYÄ ALUETTA Pohjanmerellä.

Lontoo, 31 p. maalisk.—Lai- vasto-ministeristö on ilmoittanut, että saksalaisten rajoittamatto- ma submariinien käytön ja mi- noittamisen tähden on Englannin laivaston päällystö katsonut välttämättömäksi laajentaa Poh- janmerellä aluetta, joka on mi- noitettuna pidettävä vaarallisena kaikille laivoille tulien minoi- tusoitettavaksi hultikuun ensi päivästä alkaen.

Norja protesteeraa Jämeren saartamista vastaan. Lontoo, 31 p. maalisk.—Stan-

dardin kirjeenvaihtaja Köpenha- minasta on tiedoittanut, että Norjan hallitus on virallisesti pannut vastalauseen sitä vastaan, että Saksa on julistanut Jäme- rällä samallaisen "saaron" voi- maan kuin Englantiakin ympä- röivä submariinisartaon.

## JAPANI LUPAA "KURITTA" SAKSALAISTA KAAPPARIA Indian valtamerialla.

Tokio, 31 p. maalisk.—Samal- la kun laivastoministeri Suzuki ilmoitti edustajahuoneelle, että Amerikassa japanilaisissa lehdis- sä kierrelyt juttu muka tapahtu- neesta japanilaisen sotalaivan up- pottamisesta oli perätön hän myöskin vakuutti, että Japanin laivaston komennuskunta oli ryh- tynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin "kurittaaakseen" Indian valta- merellä liikkuvaa saksalaista kaap- paria, joka äskettäin on upotta- nut siellä jokusia englantilaisia ja japanilaisia laivoja.

## HARRY ORCHARD'ILLA KILPAILIJA I. W. W:N JUTUSSA.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

kertoi i. w. väläisten ulkukaisista ja valmistuksista, ennen matkalle lähtöä.

## Kirjava historia.

Ristikkuulustelussa Vanderveer kaivoi esille Ausposin elämä- ntarinan. Siitä ilmeni, että todis- taja oli ollut vähällä nimellä Yhdysvaltain armeijassa Filippi- neillä, oli istunut kaksi vuotta sotilassankilassa pelihuoneessa tehdyistä rikoksesta, oli erotettu "kunniattomana" armeijasta ja senjälkeen joutunut uudelleen vankilaan. Oli yhtynyt I. W. W.-liittoon "vasten tahtoaan" North Dakotassa, ollessaan elon- korjuutoissa, koska vapaata kyy- tiä ja työtä ei muka saanut il- man I. W. W.-liiton korttia.

Vankilassa oli Auspos antanut kirjallisen lausuntansa Vander- veerille Everetin pysyjuhlalla an- kaisista tapauksista, kertoen sa- maan kuin muutkin syytetyt, To- distajajapaikalla mies tunnusti teh- neensä nuo lausunnot, koska mu- ka pelkäsi tovereitaan ja sentäh- den valehteli, mutta kun syyttä- jäapulainen Cooley oli kehotta- nut häntä puhumaan "totta", kos- ka se olisi hänelle edullisempi, oli hän päättänyt lausua julki koko totuuden.

Ristikkuulustelussa Auspos joutui ilmaisemaan seikkoja, jotka eivät suinkaan puhuneet hänen puolestaan, eivätkä liioin vahvis- taneet hänen todistustaan. Hän oli yksi niitä elämän haaksirik- koisia — kasvatustaitoksen kuk- kenen — joilta kaikki sivellinen velvollisuuden tunne lähimmäi- siään kohtaan on sammunut ja jotka ovat valmiit leivottaviksi saksalaisten käsissä. McLaren, surullisen kuuluisa californialai- nen salapoliisi, tunnettu McNa- mara jutun ajoilta, kulki tämän pelokkaan todistajan suojelus- enkelinä. Sen jälkeen kun Aus- pos oli tehnyt kääntymyksensä,

## Arminen-Aaltio: Englantilais-suomal. sanakirja

Arvosteleva katsaus. Pyhän synoodan pajassa valmistet- tu Arminen-Aaltion uusi sanakirja on ollut jo kolmisen viikkoa markkinoil- la. Olen odotellut, että sitä asian- omaisten omalta taholta esde jonkin- verran arvostelaisiin. Mutta kun ei mitään vähänkään arvostelun vi- vahtavaa ole näkynyt sen leirin leh- tinen palstoilla, täytyy kai tältä ta- halta sen kirjan todellisesta arvosta jotakui sanoa. Varsinkin kun kir- jan porvarillisissa lehdissä yllistellään ilman muuta maassa laivastoen. "Päivälehti" esimerkiksi (jossa muuten toinen kirjan tekijöistä, Aaltio, on toimittajana) sanoo haltioituneena, että kirja "vastaa täydellisesti kaik- kien niitä toiveita, joita rohkeinkin o- sasi edeltäkään asettaa tälle laatu- naan ensimmäiselle kirjateokselle suo- menkielillä." "Pohjan Tähti" lope- taan kehaisunsa toeksesta sanomalla: "Arminen-Aaltion sanakirja on tie- teellisesti tarkka." Ja niin edespäin samaan äänlajiin.

Arvaatte, että tällaisia pilviä hito- via yllistylausuntoja luettuani oti- n kirjan jonkinlaisella jännityksellä kä- teeni. Avasin. Avatessa pisti ensin silmiin kirjan nimilehti. Silinä sanottiin, että kirjan oli kustanta- nu 1916 Hancockissa, Mich. "Suomalais-Luleerilainen Kustannusliike". Ihmettelin ensin hiukan tällaista uutta muotoa, mutta sitte hoksasin, että tottapa se kirjan "tieteellinen tark- keus" on vaitnut tällaisen reformin vanhaan nimeen. Ja sopivamalta tarkoituksensa tämä uusi nimi minusta tuntuu kuin se vanha.

Rupesin sitte ihallemaan kirjan tieteellistä tarkkuutta multakin si- vulta. Mutta kun minulla sattui olemaan muutakin tärkeämpää teh- tävää, en tietystikään voinut koko-

on häntä pidetty visusti erillään muista syytetyistä.

## Teki erehdyksen.

Ausposin jälkeen kutsuttiin to- distajajapaikalle muutamia pysy- hurttia, jotka koettivat vahvis- taa sheriffi McRae'n todistusta. Muuan näistä, Walter Smith ni- meltaan, sanoi nähneensä syyte- tyn Thomas Tracyn ampumassa matkustajajhytin kolmannessa ik- kunassa. Hän vakuutti olevansa siitä varma. Sanoi myös, että hän tuntisi valokuvasta helposti ampujan, joka seisoi Veronan etukannella. Ristikkuulustelussa Vanderveer esitti jonkun valoku- via ja käski miehen valitsemaan niistä etukannella seisoneen am- pujan kuvan. Todistaja valitsi Tracyn kuvan. Koska todistaja oli vast'ikään juhlallisesti vah- vistanut, että Tracy oli ampunut matkustajajhytin ikkunasta, nosti Vanderveer tästä ristiriidasta ko- van kysymyksen, jolloin todista- ja aikoi korjata todistustaan, mutta niin tavastasi oli Vander- veer solmittu hänet, että tuo- marikin kielsi "erehdyksen" oiko- misen. Vanderveer huomautti lautakunnalle minkälaisilla "to- distuksilla" valtion syyttäjät koettavat saada Tracya murhaan syylliseksi.

## "Kylliksi omaa pyykkiä".

Huomattava välikohtaus sattui kun entinen Spokane poliisitu- omari i. w. väläisten puhevapaus- taistelun ajoilta, S. A. Mann, oli todistamassa. Kun syyttäjät kyselivät todistajalta joihinkin kulkupuhuisin perustuvia i. w. väläisten oletettuja syntejä Spo- kenen taistelun ajoilta, protes- teerasi Vanderveer ja tuomari yhtyi häneen sanoilla: "En tahdo kuulla toisten pyykkin pesua, meillä on kylliksi pyykkinpesua täällä." Todistajakaan ei näkynyt olevan innoitunut todistamaan, jota syyttäjät olivat otaksuneet. Mitään kantavaa ei hänen to- distukseensa sisältynyt.

## Ampui haulikolla.

C. R. Schweitzerin todistukset- ta ilmeni, että hän oli ampunut sydämensä tyydytykseksi ihmisi- sä Verona-laivalla. Oli seisunut turvallisen matkan päässä Verona-laivasta, erään tavaramakasi- nin nurkan takana. Ampui ensin oman revolverinsa tyhjäksi, sen- jälkeen kaksi muuta revolveria, kumpikin kuusiakuulaisia ja lopet- tajaisiksi uusiaikuksia "makasi- nihaulikolla. Täminän kätyri sa- noi nähneensä ensimmäiset ampu- misväliähdykset laivalla. Ristikku- lustelussa myöskin nähneensä mie- hiä putoavan veteen, eikä "tie- tävänsä" vaikka olisivat sinne jääneet. Vanderveer kysyi: "Te myönnätte siis, että ihmisi- ole koskaan julkaistu maailmal- le?"

## "En."

Schweitzer myönsi edelleen, että Everetin kaupungin laitu- rin poikitse oli vedetty köysi ja hän asettui kahdenoista miehen kera köyden ääreen vartiomaan.

## "En."

Schweitzer myönsi edelleen, että Everetin kaupungin laitu- rin poikitse oli vedetty köysi ja hän asettui kahdenoista miehen kera köyden ääreen vartiomaan.

## Ennenkin tämänluontoista kirjaa

voi mennä keuhamaan tarkaksi, saati sitte tieteellisesti tarkaksi, pitäisi eh- dottomasti täytyä esde se vaatimus, että kirjassa ei saa olla painovirheitä. Ne ovat liikeitä ja kiusallisia jo- tavallisessa kirjatyössäkin, mutta sa- nakirjatyössä ne ovat suorastaan an- teeksiantamattomia. Kaikkien un- teeksiantamattomimpia ne ovat ilha- valla painetuissa hakusanosissa, joissa niiden pitäisi pistää jo harjaantumat- toimimankin korjauslukkain silmiin. Mutta tästä Arminen-Aaltion kehu- tusta sanakirjasta olen jo viideltä- kymmeneltä sivulta saanut seuraava- van slevän kokoelman painovirheen väärinvalitsemia suomalaisia hakusanoja:

h a p a k e, (tulisi olla: h a p o k e), h e k u m a s u u s, h u r m a u t u n, h o y s t e l i n e n, h ö p e r y s (tar- koitettu: höperys), i l l a n n a l a r u v e t t u s a v o l a i s i k s i, j o h d a n e (pitäisi olla: johdanne), k i i h o d u s (tässä nähtävästi haluttu henostel- la), k i v i l a a k k a (pitäisi olla: k i- v i l a a k a), k i v i t y s (tarcoettu: k i- v i t y s), k o d i d u n (taaskin henos- telua), k o l m e k y l m e n t ä, k o r o t o n (tarcoettu: korotan), k u i h t t u m a t o n, p i s t e l i i l ä i s y y s, p o l i i s i k a m m a r i (toi- non m likaa), p y y s t ä j ä, p y y s t ä j ä (savolaisuus pakkaa haittaamaan). Siis melkein joka toisella sivulla